

ფროეზა

სიკვამლე დღე მრგვაბათს გარდა

ჩაღაძინა: სოლოლაკზე, ბალის ქუჩაზე, მ. შადინოვის სახლში, № 33.

ხალის-მოწერა მიიღება რედაქციაში. მარცხე მცხოვრებთათვის: Вх Трудовъ. Въ редакцію газ. „Дროება“.

გაზეთის ღირებულება: მთელი წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—5 მან., სამთის თვის—3 მან., ერთის თვისა—1 მან.

სალკე ნომერი ღირს შაურად.

ფასი განცხადებით: ყველაფერით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციცეროთი—5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

ჩაღაძინას უფლება აქვს გაასწავროს და შეამოკლოს დახატულთ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

ამ 1879 წელს გაზეთი „დროება“

გამოვა მუდამ დღე და იმავე მიმართულებითა და პროგრამით, როგორც აქამდინ გამოდიოდა.

ხალის-მოწერა

თფილისში მიიღება რედაქციაში, ბალის ქუჩაზე მ. შადინოვის სახლში, № 33.

შალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ აღრესით უნდა დაიბარონ: Вх Трудовъ. Въ редакцію газеты „Дროება“.

გაზეთის ღირებულება:

მთელი წლისა	—	—	8 მან.
მესამის თვისა	—	—	5 მან.
სამთის თვისა	—	—	3
ერთის თვისა	—	—	1

პირველი მარტიდან წლის დამლევაში 6 მან.

შული გაზეთის დაბარებისა-თანავე უნდა იქმნეს რედაქციაში წარმოდგენილი

გაზოხატა—თუ ამ საზოგადოების გულისათვის როგორ იფიქრებდა მიცვალებული თავის თავს, თავის კერძო სარგებლობას და სხვ.

მს სიტყვა ყოველდღიურად-სამღვდელთა ექსპრომპტით იყო წარმოთქმული და ამიტომ, საუბედუროთ, ჩვენ ვერ მოგვყავს აქ სრულად.

მაგვირად ჩვენ შევეძლიან მოვიყვანოთ შეორე სიტყვა, რომელიც ექსპლესიოდამ გამოხატების შემდეგ, ბულვარის წინ წარმოხსთქვა უფ. ნ. დ. შიფიანმა, რომელიც შეუფერებელის გრძობით, აღლვებულნი ხშირთა, თითქმის ტირილით ლაპარაკმა და ორატორულის შროით ლაპარაკმა ბევრს ცხარე ცრემლები მოგვიარა თვალზე.

ში ეს სიტყვა უფ. ნ. დ. შიფიანისა:

„ჩვენ ყველამ ვიცით, რომ ეს კაცი იყო საფუძვლიანად ნასწავლი, მრავალი ცოდნის და მტკიცე და ბეჯითი ხასიათის პატრონი, მუშა კაცი, მუდამ მშრომელი და ყოველთვის ჯაფის მოყვარე. სწავლის შეძენა, ცოდნის მითვისება და მაგარი ხასიათის შემუშავება არ შეიძლებოდა, თუ არ დაუღალავის მეცადინეობით.

„ბევრი წელიწადი გაატარა ამ კაცმა სწავლაში, მუდმივ შრომაში და დაუდგრომელ ჯაფაში.

„რისთვის და ვისთვის? რა ჰქონდა მიზნად ამ კაცს, როდესაც სწავლი წიგნების გროვაში იყო ჩამჯდარი სტუდენტების დროს, ან მანამდის, ან შემდეგ ყოველთვის? ამის ასახსნელად გადავკრათ თვალი ამის მოქმედებას, როდესაც სწავლის გათავების შემდეგ მობრუნდა საქართველოში.

„თავდაპირველად ამან აირჩია ასპარეზი, რომელსაც ეტრფოდა მრავალი ჩვენ თავანი სტუდენტობის დროს ასპარეზი ახალი თაობის სწავლებისა, პედაგოგის მეც ვიყავთ ერთ დროს ამის მოწაფეთ და დღესაც ბედნიერად ვსთვლი იმ დღეებს, როდესაც ვისმენდი ამის გონიერულს თავდარიგინს სიტყვას, რომელიც იმ დროს მინერგავდა სიყვარულს სწავლისადმი.

„შემდეგ ამან მოჰკვიდა ხელი უფრო დიდს საქმეს, შეუდგა უფრო ფართო გზას: ხალხში სწავლის გავრცელების საქმე მიანდო ამას მთავრობამ. ჩვენ ვხედავდით იმ დროს ბესარიონს, რამაგვირად და რა ენერგიულად ასრულებდა თავის მოვალეობას და რა ბედნიერათ სთვლიდა პირველ დროს თავის

თავსა, რომ ამისთანა საქმის მმართველად გახდა.

„როგორ დაიმსახურა ამან იმ დროს ჩვენი მადლობა, ამის ვასუსს ჩვენ მივიღებთ, სწორით რომ ვადვიდეთ იმ სოფლებში, სადაც ამან თავის ხელით გამოართა სახალხო სასწავლებლები, თუ ვკითხავთ იმ სოფლებს ყმაწვილებს, რომელნიც იმ დროს სწავლობდნენ იმ სასწავლებლებში.

„მაგრამ აქამყოფილებდა ამას ეს საქმე თუ არა, შეეძლო მას თავის საკუთარს აზრით და თავის საკუთარს რჯულს რწმუნებით ემოქმენდა, თუ არა, ამაზედ ახლა ჩვენ არ გვაქვს ნება ვილაპარაკოთ, — რატომ, ამას თქვენ თითონ მიხედვით.

„ბოლოს დროს ამ კაცმა გადმოიტანა თავისი ძალა და ღონე თავის სამშობლოში, აქ, სადაც დაიბადა და სადაც გაიზარდა, და ეს ძალა და ღონე თვისი შესწირა საზოგადოებას.

„ხელმწიფის სამსახურში დამსახურებულმა და მმართველობისაგან პატივინაცემმა, იმ დროს, როდესაც სახელმწიფო სამსახურში დაწინაურებაც შეეძლო და ჩინოვნიკური კეთილ-ცხოვრების მოპოვებაც და შემატებაც, ამან საზოგადოებას უძღვნა თავისი სწავლა, ცოდნა, ღონე და მრთელი სიცოცხლე. საზოგადოებისათვის, ხალხისათვის, ქვეყნისათვის უნდა ვიმუშავოთ, იტყუადა ხოლმე ხშირად ეს ჩვენი მოძღვარი და ნამდვილი შვილი თვისი მშობელი ქვეყნისა.

„სამწუხაროთ ჩვენ და, ჩვენ შრომის ძალიან ნაკლებად ვხვდებით ბესარიონისა ვით საქართველო, საქვეყნო და საზოგადო საქმისათვის მოღვაწე კაცებს.

„მსეთ უნდა ვსთქვათ, რომ არავის, საზოგადო ასპარეზზედ მოამქმენს, ჩვენში არ გამოუცდია იმ გვარი წყენა და იმდენი უსიამოვნება ზოგიერთ განცალკევებულ პირთაგან, რასაც უსიამოვნებას იტანდა გამაგრებული გულით ეს მშრომელი კაცი.

„იმდენი მოღვაწეობა, რაც სიყრმიდგან მოყოლებული მთელი სიცოცხლის განმავლობაში თვით უკანასკნელ დღემდინ გასწია ამ მშრომელმა კაცმა ქვეყნის კეთილ-დღეობისათვის და თვის მოძმეთა წარმატებისათვის იტვირთა, უნაყოფოთაც არ ჩაუვლია შენს მხნეობას და შენს ღვაწლს, ჩვენო დაუფიქრო ბესარიონ.

„ღმერთმა მოგვანიჭოს ჩვენ საქართველოას ახალ-თაობას, ამ ჟამად სხვა-

საქართველო

გმსარიონ ლოლაბერიძის განცხადება

ბუშინ ხუთშაბათს, 8 მარტს, გამოასვენეს სადგომიდან გვამი ჩვენ ყველასაგან დატირებულის მიცვალებულის ბესარიონ ლოლაბერიძისა.

შინც შუთაისში წარჩინებული, ნასწავლი და განათლებული იყო, ყველა ქუდ-მოხილი, მწუხარე და დაღონებული მივიდა იმის სადგომზე, ყველამ სკამის უკანასკნელი პატივი.

შეკლესიაში შეასვენეს, წესი აუგეს. წესის აგების შემდეგ იშვრესკოპოსმა ბაბრიელმა წარმოხსთქვა მშვეთის ეპიწერი სიტყვა, სიტყვა, სახე გრძობითა და მჭევრმეტყველებით, რომელშიაც ცხოვლად გამოხატა მიცვალებულის ჩინებულნი ხასიათი, იმის მუდმივი მეცადინეობა საზოგადოებისათვის სარგებლობის მოტანისა და თავგანწირული შრომა საყოველთაო სიკეთისათვის;

დასხვა ნაირი ნისლით მობურულ მდგომარეობაში—იმ ნათელი გზის გარკვევა, რომელზედაც გზედვლით შენ ბეჯითის და საფუძვლიანის ნაბიჯით მსვლელოდ და ღმერთმა მოგცეს ღონე ამ შენგან ნავალ გზაზედ მსვლელობისა ჩვენც შენზედ მგლოვიარე საქართველოს ყმაწვილ-კაცობას.

„ღღეს ვეთხოვებით ბესარიონს, მაგრამ სახელი ამ პატიოსანი კაცისა დაჩება ჩვენ შორის ვისურვოთ, რომ სახელი ამ საუკუნოთ მიძინებულის კაცისა განგვადიდებდეს ჩვენ, საქართველოს ახალ-თაობის კაცებს, საშრომელათ ქვეყნის კეთილ-დღეობისადმი და ამ ქვეყნის ერთგული კაცის წადილების აღსასრულებლად.

„ღაისვენე ორმოც-და-ათის წლის ნაშრომმა კაცმა და შენმა შეუწყნარებელ შრომაში განვლილმა სიცოცხლემ თვისის მაგალითით გავაგონებოს ჩვენ, ვინც ღღეს შენზედ ვსტირით...“

ამ გრძობით წარმოთქმულმა სიტყვამ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ხალხზე რადგან იმაში თითქო გამოხატული იყო ის გრძობა, რომელიც ყველას აღელვებდა და უღულდა იმ ჭამად გულში.

მიცვალებული წაიყვანეს თავის სამშობლო სოფელს ჯიხაიშში, სადაც, როგორც ამბობენ, მომავალ ხუთშაბათს დაასაფლავებენ. ს. მ. მუთაისი 9 მარტს.

დღიური

* * * ძვირას, 11 მარტს, 1 საათზე ძალაქის რჩევამ ამოაჩინა ძალაქის თავად ალექსანდრე სტეფანეს ძე მატინოვი. სხდომაში დაესწრა 56 ხმოვანი; 11 კანდიდატი იყო წარდგენილი, ამ რიცხვიდან შეიღო გამორიცხეს და სამმა უარი გამოაცხადეს; დარჩა მხოლოდ უფ. მატინოვი, რომელსაც არჩევანის შემდეგ ამოუვიდა 31 თეთრი კენჭი და 23 შავი.

* * * მუშინ, ძვირას, ქართულ სცენის მოყვარებმა წარმოადგინეს სუნდუკიანის „ძიდევ ერთი მსხვერპლი“ წარმოდგენამ ერთობ ცუდათ არ ჩაიარა, თუმცა ზოგჯერ აქტიორების უხალისობისა გამო, თუ კომედიის ბრალით პუბლიკა სთვლიდა. ძარგათ ითამაშეს მლ. ლორთქიფანიძისამ, პ. შიფიანმა (ბრილიანტოვის შეილის როლის გარდა) და მლიოზოვმა. სცენაზე ახლათ გამოსულებს ჯაბადარის ქალს და შაბაშვილისას გამბედაობა რომ არ დაჰკლებოდათ ურიგოთ არ ითამაშებდნენ; ზოგიერთი ადგილები, როცა როლში შევიდნენ და მაყურებლები დაივიწყდათ, ამ ქალებმა ჩინებულათ დასრულეს.

„დროების“ კორამსკონდენსია

თელავი, 8 მარტს. ჩემს წერილში („დროება“ № 47) ეამობდი, რომ თელავის სამღვდელთა იყოფება ორ გუნდათ. ღეკანოზისტები და არა-ღეკანოზისტები და მათ შუა არის დიდი განხეთქილება ნიშნებს ამ განხეთქილებისას ეხლა მოგახსენებთ. მა განხეთქილება ცხადად გამოჩნდა იმ სამღვდელთა ყრილობაზედ, რომელსაც უნდა ამოერჩია ახალი ბლაღოჩინი. ღიან უნდა ამოერჩია ახალი ბლაღოჩინი, მაგრამ რაღაც მანქანებით ეს ყრილობა ისე იყო მოხერხებული, რომ ის პირნი, რომელთაგან კარგს არას მოელოდებოდნენ ღეკანოზისტები უნდა ჰკლებოდნენ.

ამ მიზეზით, თუმცა ეს კრება უმეტესად შესდგებოდა ღეკანოზისტებისაგან და ცხადი იყო შედეგი მათის მოქმედებისა, მაგრამ მაინც ორიოდ მღვდელი გამოვიდა მღალადებლად უღაბნოსაშინა, რომლის მოსმენა სასამოვნო იყო. რაღა ბევრი გავაჭიანურა, საქმე იმაშია, რომ სანამ კენჭის-ყრას დაიწყებდნენ, წამოდგა ი. — მღვდელი და ჰსთქვა: „მე არ მინდა ისეთი ბლაღოჩინი, რომელიც უსირცხვილოდ მიგზავნიდეს დიაკვანს პური უნდა მამცეო; მე არ მინდა ის ბლაღოჩინი, რომელიც ართმევდეს საწყალ ღვდლებს და დიაკვნებს კოღობით და ტომბობით პურს; მე მინდა ბლაღოჩინი მოწყალებ და არა მტარვალი“.

ამას არ გავთავებინა, რამ წარმოდგა მეორე მღვდელი პ. და ჰსთქვა: „მე არ მინდა ისეთი ბლაღოჩინი, რომელიც სწყალობდეს მარტო თავის თავის გამოსადგე პირთა და დანაშთენთ კი ჰყრიდეს და სტოვებდეს ტალახში; არ მინდა ისეთი ბლაღოჩინი, რომელიც სწყალობდეს და აჯილოდებდეს მარტო ნათლი-მამებს. — ჩვენ რაღა დავაშავეთ, რომელთ შვილები არა გვეყვანან, რომ მოვანათელინოთ, და იქნება არც შეძლება, რომ მას ყოველთვის სუფრა გაუშალოთ და ვაქეფოთ. — არა, მე მინდა ბლაღოჩინი ყველასთვის ერთ-გული და მიუდგომელი“.

მე დარწმუნებული ვარ, რომ ამ მღვდელს კიდევ ბევრი რამ უნდა ეთქო: მაგ. უნდა ეთქო, რომ ღეკანოზს იმდენი გაკვეთილები დაუხვეჭია სხვა-და-სხვა სასწავლებლებში, რომ მას ჩვენი ყურის საგდებლად დრო აღარ დარჩენია; თუ დარჩება რაიმე დრო, — იმასაც მოანდომებს კულანდებურად, ბაღებს და ქვიფებს; ჩვენ კი, თუ ვინიცობაა რაიმე უკმაყოფილობა მოგვიხდა ერთმანეთში და მივმართეთ ბლაღოჩინს, უნდა უეჭველად მოველოდეთ გამომძიებლათ ისეთ პირებს, რომელნიც ათჯერ დაითრობიან ჩვენსა და ორი შაურის საქმეს კი არ გავგიკეთებენ. უნდა ეთქო, რომ მისი წამოხვლა სოფლად დიდს ზარალს აძლევს სოფლის სამღვდელთაგანა, რადგანაც უმარქაფოთ არაოდეს არ მობძანდება ხოლმე; მაგრამ საწყალს აღარ დააცალეს, მისცვიდნენ ღეკანოზისტები და ძალა უნებურად დააჩუქეს.

როცა შეგნით ასე ბაასობდნენ, ამბობენ ბოროტი ენები, მიუხედავად ღეკანოზისტებისა, მათი სიტყვით, საქმე იმე წაიყვანეს, რომ, ჩვენდა საუფავოთ, ის ღეკანოზი იქნა არჩეული. თუმცა აქ გაიმარჯვეს ღეკანოზისტებმა, მაგრამ, მისდა სამწყუხაროდ, როგორც მიხსრეს, ამით არ გათავებულა მისი ამოჩრევა. ამ ამოჩრევიით პროტოკოლს თურმე მეორე პროტოკოლიც მის კეთილთა საქმეთა თან გაჰყვა.

მკპოზიციის პროტოკოლს თან გაჰყოლებია კიდევ ერთი სოფელ ქურდღელაურელებისა, რომ პატიოსანმა ღეკანოზმა ფული გამოგართოო ეკკლესიის მხატვრობისათვის და კურთხევის დროს კიდევ მოგვაჩვენა რამდენიმე ძველი ხატი, ხოლო ის კი იყოფო, რომ ეს ხატები ჩქარა საღდაც გაქრენ და ფულებიც აღარსად გვიჩანანო.

ამ ნაირი ოჩენები იშვიათი არ არის ჩვენ სამღვდელთაში და აღარც მე მინდა ამეებით გავაგრძელო ჩემი წერილი. საქმაოა ჯერ-ჯერობით რაცა ვსთქვით.

მხლა ვიტყვი მხოლოდ, რომ ამ ბლაღოჩინების ამოჩრევამ და ერთმანეთის უკმაყოფილებამ ამოაჩინა ბევრი ისეთი მხარენი ჩვენის სამღვდელთაგანს, რომელთ არსებობაში იჭვენეულებდით, მაგალ. ამოაჩინა სულით სიბერე და სიგლახაკე ზოგიერთ ახალგაზდა მღვდელთა; პირ-მოთენება და გაიძვერობა ისეთთა პირთა, რომელნიც პატიოსანების ღმერთად მიგვაჩნდნენ; თვით ღეკანოზის სულიერთ მიღრეკილება და ტაქტიკა მოქმედებისა; ერთი სიტყვით, აღმოჩნდა რომ ღეკანოზი ყოფილა საშინელი ებოისტი; ჰყვარებია საოხროდან აღება და სატილოზედ დადება; ჰყვარებია ყოველგვარის იარაღის ხმარება, რომ საკუთარს მიზანს მიახწიოს.

დროებით ვათავებ წერილს მღვდლებზე იმ იმედით, რომ რაც აქ იყო ნათქამი თითო პირზე ესევე ითქმის იმ დასებზე, რომელთ წინამძღოლებათ ეს პირნი ითვლებიან.

ი. ს.

უცხო ქვეყნები

საზრანგეთი

ბროჰლი და შურტუმ დაბეჭდეს პარიჟის გაზეთებში პროტესტი იმ პალატის გადაწყვეტილებაზე, რომლითაც იმათი კამინეტი იკიცხებოდა. იმათი ჰაზრით პალატას ქონდა ნება, რომ ისინი მიეცა სამართალ ქვეშ, მაგრამ იმისი ნება კი არ ქონდა რომ უსამართლოთ იმათთვის განკიცხვა ხამოეცხადა.

ბრაზილია

ითქმის ერთი წელიწადია რაც ერთს

ბრაზის ნაწილში სერთაოს ხანგრძლივი შემოქმედებით სიცოცხლეს მთელ მილიონ ხალხს. მოქმედის 150 ათასი ცაცი დახოცილა მართებლობის ერთი მილიონი დოლარით დაუნიშნეს გაჭირვებულების დასამარებლათ. ერთი ამერიკელი გაზეთის კორესპონდენტი სწერს, რომ შიმშილს ერთი რაღაც ნაირი ჟამის მსგავსი ავადმყოფობაც დაემატა და ამან უფრო ბევრი ხალხი დახოცა.

იტალია

იტალიის გაზეთებში იწერებოდა, რომ ადრე თუ გვიან რომში მოხდებოდა კონფედერაციის შეყრა ზოგიერთა აღმოსავლეთის პოლიტიკის კითხვების გასასინჯათ. რუსული გაზეთები დიდს თანაგრძობობით ღებულობენ რომს, კონფედერაციის აღვიდათ. მართლაც, რომ მეტროპოლიტი არ დარჩა სხვა სატანტო ქალაქი, რომელიც შეეძლოთ უინტერესოთ გააჩიონ ეს საუკუნო აღმოსავლეთის კითხვები.

საპარტალი

„დროების“ კორესპონდენტი (აფან) ურიების სამემატუთაისის ოლქის სასამართლოში სხდომა 7 მარტს, ხალამოს.

(მაგრძელება)

ნათელი დურში შიძე. ბალში ვიყავი. მუხანვე (სახინგრეში) ჩამოიარა შვიდმა ურიამ. მართს ურიას ხურჯინი ეკილა ცხენზე; იერთს თვალში ხურჯინისა თხის შვილი იყო, მეორეში რაღაც კნაოდა. მხას ჯოხს ურტყამდა ის ურია და აყვირებდა. მე და ჩემმა ნათლი-დემ შეფომ ერთმანეთს უთხარით, აქ ერთი რამ უბედურება უნდა იყოს, თორემ ასე გაჩქარებით რას მიაჭენებენ ცხენებს ურიები!

ნათალია თუ შიშვილი. დუქანთან ვიყავი სახინგრეში; ამ დროს ურიებმა ჩამოიარეს; შევეტყე, რომ აღელვებულები იყვნენ. ჯერ თხის ხმა მომესმა, მერე თითქო სულ შეგუბებული ბავშვისა. ურიებს ძალიან ჩქარა მიჰყავდათ ცხენები, მალ-მალე იხედებოდნენ უკან.

ქესარი. ჩარკვიანისა. ურიებმა რომ ჩაიარეს, ერთს იმათგანს ხურჯინში თხა მიჰყავდა. ბავშვის ხმა მომესმა იმ დროს, როცა ეს ურიები დავინახე.

ილიკო პომედი. მთხი ურია მილიოდა; ერთს თხა ჰყავდა ხურჯინში. მკითხე ამათ, ფართალი ხომ არა გაქვთ რამეთქი? მითხრეს, არაო და საჩქაროთ წავიდნენ. ბავშვის ხმა არ გამოიგონია.

დავით ბნასაშვილი. სოფ. მორეთში ვიყავი, ცხვარს ვყიდულობდი; ამ დროს მოვიდნენ ურიები, იყიდეს გლეხებისაგან ბატები და წავიდნენ. მხადავინახე; მაგრამ ბავშვის ხმა არ გამოიგონია.

ნატალია ქათუროშვილისა. მთხმა ურიამ შემოიარა ჩემს ეზოში და მკითხეს: ბატები ხომ არა გყავს გასასყიდო? მე უჩვენე ბატები და თითო მან თად დაუფასე, ჯერ ორი აბაზი შემომამძლიეს, მერე ოთხ აბაზათ მოვრიგდით, წაიყვანეს და წავიდნენ.

სხდომა 8 მარტს, დილას

პრევენი მარცაიძემ—10-12 წლის ბიჭმა—აჩვენა, რომ ის მწყემსავდა ცხვრებს და ამ დროს ღარბაძეების ყორესთან ნახა მკვდარი ბავში; შეეშინდა, იტირა და გამოიქცა, ახლოს არ უნახავს.

საჩინო დარბაიძემ.—10 წლის ბავშვა—სტეკა, რომ ის და პრევენი ერთად იყვნენ და გვამი ახლოს არც იმას უნახავს. როგორც დაინახა, იმ წამსვე გამოიქცა და ხალხს შეატყობინა.

ივანე ძაპანაძე ამბობს, რომ სამშაბათს სალამოს მოვიდა სოფლის კანცელარიაში იოსებ მოდებაძე და გამოაცხადა, რომ პატარა ქალი დამეკარგაო. წაველით საძებნელად, შუალამედინ ვეძიეთ, მაგრამ ვერაფერი ვიპოვეთ. მჭვი იოსებ მოდებაძეს მაშინ არავიხედ გამოეცხადებიაო.

შემდეგ მოწმებმა: ნიკო წერეთელმა (პერევისის მწერალმა) სიკო ძურტანაძემ (პერევისის მამასახლისმა) ალექსი დარბაიძემ, ნიკო დარბაიძემ—10-12 და—10-12 მარტს და—10-12 მარტს თითქმის ყველამ ერთხმად აჩვენეს საქმის გარემოება, რომ იმათ მეორე დღეს ოთხშაბათს, შეიტყვეს საჩრასი დაკარგვა, ეძებეს, მაგრამ ხუთშაბათამდინ ვერ იპოვნეს, მიცვალებული მალლობ ადგილზე იდგაო; იქ წყალი ვერ დაადრხოდაო, ორი ცხენის კვალი შევნიშნეთ იმ ადგილზე, სადაც მიცვალებული იყოო და სხვ. ამიტომ თითოეულის ამათი ჩვენება ცალ-ცალკე არ მოგვეყავს.

ფილიმონ შიქაძე. (პერევისის სოფლის მასწავლებელი). 5 აპრილს, იოსებ მოდებაძის თხოვნით, დავეწრე ქალღი პოლიციის პრისტავთან, რომელსაც ვატყობინებდი ამ საქმის გარემოებას. 6 აპრილს, როდესაც ბავში ნახეს, სხვათა შორის, მეც წაველი იმის სანახავად. მარჯვენა ხელზე ცერსა და თითს შუა ხორცი თითქო ამოგლეჯილი ჰქონდა, მარცხენაზე კი უფრო ცოტა ნაჭერი ჰქონდა ხორცისა ამოჭრილი. იმ დღეს ისეთი საშინელი ნისლი იყო პერევისაში რომ, როდესაც სალამოს ერთი ოჯახიდან შინ დავბრუნდი, გზა დამებნა და ვიდაც მოსახლის ღობეს დავეჯახე. ურიებისაგან ქრისტიანის ბავშვის წვალეზზე მე გამოიგონია, რომ თითებში გამოუშვებენ სისხლსაო, კუნთებს დაუსერენო, ბოჭკაში აგორებენო და სხვ.

სასამართლომ დაინახა, რომ ეს ჩვე-

ნება მოწმისა არ ეთანხმება იმის პირვანდელ ჩვენებას, როდესაც გამოძიებელმა ჰკითხა, და ამიტომ გარდაუდებია ამ პირველი ჩვენების წაკითხვა. როცა წაუკითხეს და სასამართლოს თავს მჯდომარემ ჰკითხა—თუ რატომ არის ამისთანა განსხვავება იმის პირველს და დღევანდელს ჩვენებაშიო, მოწამემ წარმოთქვა შემდეგი სიტყვები:

„პირველი ჩვენების დროს მე ფიცი არ მიმიღია. მაშინ მე შეშინდა ხალხისა, რომელიც ძალიან აღელვებული იყო ამ საქმის თაობაზედ, და ამის გამო მაშინდელი ჩვენება მოგონილი და ტყუილი იყო. ახლა კი მე მივიღე ფიცი, რომ ღვთისა და ხელმწიფის წინაშე ყველაფერს სწორეს ვიტყვი, და გამბობკიდეც ტყუილი არა მიჩვენებია—რა ღმერთმა ხომ იცის!!“

ამ სიტყვებმა აღძრა სიცილი და მხიარულება ცოტა არ იყოს მოწყენილს მაყურებელ საზოგადოებაში.

ტელეგრაფები

(„დროების“ კორესპონდენტისა) შუთაისი, 11 მარტს. სასამართლო გამოძიება გათავდა. ღღეს დაიწყება ბაასი (ბჭობა). ურიების გამართლება შესაძლებელია.

შუთაისი, 11 მარტს. სასამართლო ხალხით გატენილია, ბაასი რო დაიწყოს პროკურორს გულს შემოეყარა. სხდომა ორშაბათისთვის გასდეს თუ პროკურორი უკეთ შეიქმნა. ბრალდებულების გამართლება შესაძლებელია.

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი) პეტერბურლი, 9 მარტს. ბავეთს „სხალს დროებს“ სწერენ ტირნოვოდამ: ბენერალ-გუბერნატორმა დუნდუკოვ-პორსაკოვმა გამოუცხადა ბოლგარის ნაციონალურ პარტებს, რომ პარტებს უფლება არა აქვს მეროპის სახელმწიფოებს შემორანდუმი გაუზზავნოს. პარტება დაეთანხმა და შეუდგა წესდებულების განხილვას.

პეტერბურლის ბირჟა, 9 მარტს. (ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი) ბანკის ბილეთები: 85. კაპ. პირველი გამოცემის — 96—87 მეორე — — — — 96—37 მესამესი — — — — 95—75 მეოთხესი — — — — 96—12 აღმოსავლეთის პირ. — 93—75 აღმოსავლეთის მეორე — 93—75 ოქრო, 1/2 იმპერიალი — 8—41

თფილ. თავადაზნ. ბანკის გირაოს ფურცელი — — — — შინაგანი 5% სესხის ბილეთები მან. კაპ. პირველი სესხის — — — — 239 — მეორე სესხის — — — — 234—75 1 მანეთი ღირს: ლონდონი — — — — 23 პენსი ამსტერდამი — — — — „ ცენტი ბერლინი — — — — „ ჰფენიგი პარიჟი — — — — 247 სანტიმი ძავკასიის კერასინი — 2 — 60

განცხადებანი

ჭირით იძლევა ოთახები მებღლით და მოსამსახურით, თითო ოთახი 20 მანეთიდან ოცამდე თვეში. საპერის ქუჩა, სამხედრო გიმნაზიის პირ-და-პირ № 12, არუთინოვის სახლში. (3-3)

9 მარტს პირველსა და მესამე საათს შუა დღით, მოზნესენისა თუ საღვთის ქუჩაზე დაიპარება ოქროს შინძისთავი თერთმეტის ბრილიანტით შემკობილი. შინძ ამ ქინძისთავს მოიტანს ჩემს უპირავედენიაში მაშინვე მიიღებს საჩუქრათ ეს მანეთს.

თფილისის უმფროსი პოლიციისმეისტერი, პოლკოვნიკი მერკლინგ. (3-2)

თფილისში უფ. ბ. ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში და შუთისში უფ. პოტე მესხის წიგნისვე მაღაზიაში ისპიდება:

ალმანახი

შედგენილი
ბ. თუშანიშვილისაგან
წიგნი მეორე
გამოცემული ბ. ჩარკვიანისაგან
ფასი—ო.რი აბაზი

შუთისში

ქ. მესხის წიგნის მაღაზიაში

ისპიდება შემდეგი წიგნები:

- 1) სიტყვანი და მოკლევარიანი თქმულებანი იმერეთის ეპისკოპოსის ბაბრეელის მიერ. ფასი 1 მან. და 50 კ.
- 2) იზიგვი, უკეთესს ქალაქზე დაბეჭდილი. ფასი 2 მან.

3) რუსული ენის დასაწყისი კურსი პრაქტიკული (Практический начальный курс рус. языка для дружинъ) შედგენილი ბ. ძ. შეილის მიერ. ფასი—60 კაპ. შინძ 20 წიგნზე მომეტებული იყიდის, ეგზემპლარი დაეთმობა 50 კაპეიკად.

4) დედა მანა—ი. ბოგებაშვილისაგან, 30 კ.

5) სიზრძე სიცხის წიგნი. ფასი — — — — — 50 კაპ.

6) ბუნების ქარი—ი. ბოგებაშვილისაგან — — — — — 70 კაპ.

7) პატარა ბიბლიოთეკა—იმისივე — — — — — 10 —

8) ლოცვანი, შედგენილი მღვ. ღამბაშიძისაგან — — — — — 20 —

9) ნინო, მოთხრობა თ. რაფ. შრისთვისა— — — — — 15 —

10) თამარ ბატონიშვილი—ღრმა 5 მოქმ. — — — — — 30 —

11) არანა, პოემა ბ. წერეთლისა — — — — — 20 —

12) სამზარეულო, ბარ. ჯორჯაძისა — — — — — 50 —

13) უარამანიანი—პირველი ექვსი წიგნი— — — — — 30 კ. და 40 კაპ.

14) რძალი გული და მათნიშვილი—კომ. თუთაივისა— — — — — 30 —

15) ქართული კალენდრები 15—

16) სახარება — — — — — 25—

17) „ბუთიაობა“ ეოდვეილი აკაკისა — — — — — 20 —

18) „ვაი შკუისაგან“ კომედია გრიბოედოვისა, ნათარგმნი ბ. წინამძღვაროვისაგან — — — — — 40 —

19) სოლომონ ისაქიჩ მუჯღაშევილი — — — — — 30 —

20) გოგონანი—ლემსები— 20 —

21) ანუპა ბატონიშვილი 20 —

აქვე იყიდება ყოველნაირი სახელმძღვანელო წიგნები რუსულს ენაზე, კარტები, ატლასები, კალენდრები, რეკლემები, კარანდაშები, მელანი, ქალა-

დი, სურათები საქართველოს მეფეებისა და სხვ. და სხვ.

სასოფლო-მომცემი უფროსი წიგნები მიეცემა ნაკლებ ფასათ. მაღაზია იმყოფება მიხაილოვის ქუჩაზე, ხარაზოვის სახლებში, ძლიუბის ქვეშ.

დაიგვდა და ისპიდება საქართველოს

კალენდარი

ფასი 20 კაპეიკი
შედგენილი ი. ლაძისაგან და გამოცემული მკ. ხელაძისაგან.

თფილისში, ყველა წიგნების მაღაზიაში, ბორში: ძამოვეის მაღაზიაში, მუთაისში: ბ. მესხის წიგნის მაღაზიაში და ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში. შოთაში: ქლისბარ ბაბლოვთან, მუხრანში, ბრიგოლ ჯინჭარაძის მაღაზიაში.

შინძ 100 ეგზ. ერთათ გაიწერს, იმას ეგზემპლარი 15 კაპეიკათ დაეთმობათ.

ისპიდება უ. ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში

გამოვიდა და ისპიდება

„ბუთიაობა“

ეოდვეილი
აკაკი წერეთლისა

ისპიდება: ჩარკვიანის, შართანოვის და ბრიჭუროვის წიგნის მაღაზიებში, აგრეთვე უფ. შვედროვის ბაზეთის სააგენტოში—ბუღვარზე.

შუთისში—უფ. ბ. მესხის წიგნის მაღაზიაში.

ფასი—ერთი აბაზი.

„კაერ მსტატი“

ამედიო ოთხ-მოქმედებად, თხზულება ბ. ჯორჯაძისა

რ. ბ. შ.	ლი.	საღ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მან. კაპ.	გაყანად	მან. კაპ.	თფილისის სამკურნალო.
თფილისი	9 21	5 18	8 კაპ.	8 კაპ.	მ. ცი სიტყვა თფილისიდან:		თფილისი, 9 მარტს.		მრგვის მადანზე, წინამძღვაროვის სახლებში.
მცხეთა	10 11	6 27	85	44	ძვესისი აქეთა მზის ყველა ქალაქებში.	50	უქვ. თეთ. ბანჯისა, ფთ. შველი წითელი	1 60	ავათყოფებს მიიღებენ ყოველს დღე დილის 9 საათიდან 1-მდინ.
ბორი	11 58	9 43	3	1 53	როსტოვს, მდევსა, მოსკოვს	2	შერი ფუთი	1 10	მ. რ. შაბათს: მერმიშვილი და ბარლევინი—შინაგ. ავათ., ქიუჩა-რიანც—ქალის: ექიმი და საშვი-ლოსნოს ოპერაციები.
ხაშური	1 29	11 57	4 73	2 42	პეტერბურს, შარშავს	2	ბაშა მრგვისა, ფუთი	7 40	სამ შაბათს: მერმიშვილი—ში-ნაგ. ბ. ბახუტოვი—საბებიო და ბაგ-შვის. პეტროვი—თვარის.
სურამი	1 44		4 90	2 61	მსმალეთში, შვეიც. რაში.	3	— შერიკისა, ფუთი	8 50	მ. თხ შაბათი: მერმიშვილი შინაგანი ავათყოფების.
შერილა	5 49		7 21	3 69	იტალიაში და საფრანგეთში	3 50	ბაგენტილი ბაშა ფუთი	9 70	ხუთ შაბათს: მერმიშვილი—ში-ნაგ., მუხანაძიანი—სიცილიტიკუ-რი და ხაშურე ორგანების.
რიონი	6 57		8 44	4 31	ინგლისში	3 75	მატყლი თუშური ფუთი	6 50	პარასკევს: მერმიშვილი—შინაგ., ბახუტოვი—საბებიო, ქალიხა და ბავშვების.
სამტრედია	7 51		9 66	4 93	ფოკიბა		— შირაქამისა ფუთი	3 80	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
ახალ-სენაკი	8 43		10 71	5 47			აზრეში ნუხური სტ.	2 10	მ. თხ შაბათი: მერმიშვილი შინაგანი ავათყოფების.
შოთი	9 50		12 24	6 26			შონი, ფუთი	5 20	ხუთ შაბათს: მერმიშვილი—ში-ნაგ., მუხანაძიანი—სიცილიტიკუ-რი და ხაშურე ორგანების.
შოთი	9 3						შონის სანთელი ფუთი	7 50	პარასკევს: მერმიშვილი—შინაგ., ბახუტოვი—საბებიო, ქალიხა და ბავშვების.
ახალ-სენაკი	10 14		1 53	78			სტეარინის სანთელი, ფთ.	12 45	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
სამტრედია	11 5		2 61	1 33			ხორცი ძროხისა, ლიტ.	1 8	პარასკევს: მერმიშვილი—შინაგ., ბახუტოვი—საბებიო, ქალიხა და ბავშვების.
რიონი	12 13		3 84	1 97			— ცხვრისა, ლიტრა	1 8	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
შერილა	1 18	ლაგ.	5 3	2 56			სპირტი ვედრო	4 60	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
სურამი	5 12		1 10	7 34			შაქარი, ბროც. ფუთი	7 45	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
ხაშური	5 39		1 37	7 51			— ფხვნილი ფუთი	5 40	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
ბორი	7 5		4 8	9 24			შავა გრვალი, გირვ	70	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
მცხეთა	8 50		6 59	11 39			— ხეთი ქუჩაუთისა ფუთი	11 70	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.
თფილის	9 31		7 56	12 24			თამბაქო, ხაშულო ფთ.	6 80	შაბათს: მერმიშვილი—შინაგ., პეტროვი—თვარისა.